DAGENS NYHETER.

En utskrift från Dagens Nyheter, 2021-11-22 09:18
Artikelns ursprungsadress: https://www.dn.se/arkiv/inrikes/nobelpriset-i-medicin-hans-bergstrom-om-ett-besok-hos-sydney-brenner-en-forskare-av-den-gamla-skolan/

SVERIGE

Nobelpriset i medicin/Hans Bergström om ett besök hos Sydney Brenner: En forskare av den gamla skolan

PUBLICERAD 2002-10-08

Sydney Brenner tar emot i sin lägenhet i La Jolla i södra Kalifornien, med underbar utsikt över Stilla havet, och resten av eftermiddagen är jag förtrollad.

Den fyllige och fryntlige britten är en forskare av den gamla skolan, närmast unik i sin uppslagsrikedom, fritt blandande filosofiska reflexioner kring människan och praktiska råd om nästa forskningsuppgift. Det mesta jag hört tidigare, från mer konventionella forskare i biomedicin, vänds upp och ner.

När vi ses är människans genuppsättning just kartlagd av maskiner, men Sydney Brenner (som var med och lade grunden också för maskinernas avläsning av genuttryck) varnar för "fabriksforskning". Forskning bör gå ut på att ställa viktiga frågor och sedan försöka besvara dem, säger han. Tanken att i nästa steg kartlägga alla proteiner avfärdar han som "nonsens". Forskarna bör i stället undersöka mekanismerna för hur signaler från gener fångas upp av receptorer. "Biokemister blir allt viktigare."

- Vad blir den viktigaste frågan nu

undrar jag.

Brenner nämner forskning om hjärnan och att evolutionsläran blir alltmer central, men efter att på sitt typiska sätt ha lekt med olika tankegångar landar han i svaret: "Vad är det att vara en person

"

Redan den lilla rundmasken C elegans, Brenners lysande förslag till genomskinlig modell för genanalys, delar de flesta funktioner med människan. Brenner vill kartlägga också de djur som står allra närmast människan, som schimpansen och gorillan. Vad visar sig vara speciellt för just människan

Vissa gener, minnet och språket, immunsystemet är några kandidater. Men vad är det därutöver som skapar föreställningen om "jag", om "min kropp och tanke"

- Det är viktigt att vi skaffar oss en tydligare bild av vad som gör personen och den personliga identiteten, så att vi inte träder över en gräns, säger han.

I många år har Sydney Brenner varit den forskare som biomedicinare oftast nämnt bland dem som borde få Nobelpris.

Det är lätt att förstå varför. Kombinationen av gedigen forskare, makalös förmåga att komma på helt nya infallsvinklar och perspektivrik filosof är mycket speciell. Det var på tiden. Själv trodde Brenner att tiden för Nobelpriset var passerad.

Hans Bergström är Dagens Nyheters chefredaktör

TEXT

BERGSTRÖM-HANS

© Detta material är skyddat enligt lagen om upphovsrätt